

Podatki Agencije za okolje o kakovosti zraka so vir za poročilo Evropske agencija za okolje

7.7.2026 - | gov.si

Evropska agencija za okolje (EEA) je v juliju objavila letno poročilo 2026 ter posodobila evropski pregledovalnik kakovosti zraka v mestih. Objavljeni podatki so preverjeni, redni in primerljivi.

Letno poročilo EEA temelji na podatkih o izmerjenih ravneh onesnaževal za leto 2024, ki so jih države članice poročale v letu 2026. V njem EEA ugotavlja, da je 21 držav članic EU izpolnilo obveznosti zmanjšanja ravni za obdobje 2020–2029 za vseh pet glavnih onesnaževal zraka: amonijak, nemetanske hlapne organske spojine, dušikove okside, delce PM_{2,5} in žveplov dioksid.

Ob tem EEA opozarja, da kljub izboljšanju kakovosti zraka le-ta ostaja za prebivalce pomemben okoljski kazalnik in dejavnik tveganja za zdravje. Največji izziv na ravni EU ostaja zmanjševanje izpustov amonijaka, ki so večinoma povezane s kmetijstvom, dodatni napor pa bodo v številnih državah potrebni tudi za doseganje strožjih ciljev po letu 2030. Največji napredek je bil v EU dosežen pri zmanjševanju izpustov žveplovega dioksida.

EEA je hkrati posodobila evropski pregledovalnik kakovosti zraka v mestih. Metodologija ostaja enaka kot lani in preverja, kako onesnažen zrak vpliva na zdravje ljudi v mestu gleda na drobne delce (PM_{2,5}), dušikov dioksid (NO₂) in prizemni ozon (O₃). Upoštevani so bili podatki za leti 2024 in 2025. Metodologija upošteva tudi kakšno tveganje za prezgodnjo smrt povzročajo posamezna onesnaževala.

Poleg razvrstitve EEA omogoča pregled izmerjenih ravni od leta 2013 dalje, kar omogoča jasn pregled sprememb ter spremljanje dolgoročnih trendov.

Podatki, ki jih za Slovenijo zagotavlja Agencija za okolje, so del skupnega evropskega sistema spremljanja kakovosti zraka. Agencija izvaja meritve onesnaževal v zunanjem zraku, zagotavlja preverjanje kakovosti podatkov, pripravlja podatke in poročila ter jih posreduje v evropske zbirke podatkov. Na tej podlagi lahko EEA pripravi primerljive ocene za države in mesta po Evropi.

Objava EEA je za Slovenijo spodbudna. Pozimi pa so še vedno pomemben vir onesnaženja mala kurišča, v mestih promet, poleti pa se zlasti ob vročem in sončnem vremenu pojavlja problem prizemnega ozona. Zato so natančne meritve, pravočasno obveščanje javnosti in ukrepi za zmanjševanje izpustov še naprej izredno pomembni.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-07-podatki-agencije-za-okolje-o-kakovosti-zraka-so-vir-za-porocilo-evropske-agencija-za-okolje>